

Ο άνθρωπος ως φύλακας της κτίσεως (Επίσκοπος Αμαθούντος Νικόλαος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1RiOzNp>]

Μία άλλη παράμετρος του προβλήματος αυτού είναι η παραθεώρηση της αλήθειας, ότι η κτίση δόθηκε από τον Θεό για κοινή χρήση της από όλους τους ανθρώπους με μέτρο αλλά και με δικαιοσύνη.

Όλη αυτή η κακή και ταυτόχρονα επικίνδυνη συμπεριφορά του ανθρώπου απέναντι στο περιβάλλον συνιστούν το μεγάλο πρόβλημα της οικολογικής κρίσης. Σίγουρα δεν έχουμε φθάσει σε οικολογική καταστροφή παρ' όλες τις επιμέρους οικολογικές καταστροφές που σημειώνονται στον πλανήτη μας. Σίγουρα όμως θα οδηγηθούμε σε οικολογική καταστροφή, αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα και κυρίως εάν ο άνθρωπος δεν αλλάξει συμπεριφορά απέναντι στο περιβάλλον.

Η οικολογική κρίση έχει βαθιές αιτίες που ξεκινούν από τον άνθρωπο και αγκαλιάζουν όλο το φάσμα της ζωής του, θρησκευτικής, κοινωνικής, ηθικής, οικονομικής κ.ά.

Βέβαια, κάποιος θα παρατηρούσε ότι πάντοτε συνέβαιναν αλλοιώσεις και οικολογικές καταστροφές στη γη και οδηγούσαν σε νέες οικολογικές ισορροπίες και ο άνθρωπος προσπαθούσε να διαμορφώσει το περιβάλλον σύμφωνα με τις ανάγκες του. Σήμερα όμως, με τη βοήθεια της επιστήμης και της τεχνολογίας οι επεμβάσεις και οι αλλοιώσεις παίρνουν διαστάσεις τεράστιες, που απειλούν όχι μόνο το περιβάλλον αλλά και τον ίδιο τον άνθρωπο. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος χρειάζονται σίγουρα τα σύγχρονα επιστημονικά μέσα, η τεχνολογία και ο προγραμματισμός. Χρειάζεται όμως πρωτίστως αλλαγή στον άνθρωπο. Χρειάζεται ο άνθρωπος να αποκτήσει περιβαλλοντική συνείδηση και συναίσθηση ευθύνης των πράξεών του.

Ο άνθρωπος καλείται να αγαπήσει τη φύση και να συνυπάρξει με αυτήν αρμονικά, με σεβασμό και συμπάθεια, διώχνοντας κάθε διάσπαση, ανταγωνισμό, εχθρότητα και τυρρανική εκμετάλλευση.

Η οικολογική κρίση μπορούμε να πούμε ότι καθρεφτίζει την κρίση του ανθρώπου ως προσώπου. Αποτελεί κρίση της παρουσίας και παρά φύση συμπεριφορά του στον κόσμο.

Στις σχέσεις του ο άνθρωπος με τη φύση γίνεται υστερόβουλος και δυναστικός.

Εκμεταλλεύεται τη φύση για να ικανοποιεί τα πάθη και τις ορέξεις του. Τελικά όμως, ενώ αυξάνει τις γνώσεις του για τον κόσμο, τις επιτυχίες και τις κατακτήσεις του, γίνεται ασθενέστερος, μένει απροσανατόλιστος και γίνεται υπόδουλος των έργων και των επιτευγμάτων του. Η αντίφαση αυτή αποτελεί συνέπεια της υποταγής του ανθρώπου στη ματαιότητα και της διάσπασης της σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό, τη φύση, το περιβάλλον, τον ίδιο του τον εαυτό.

Ο άνθρωπος ο οποίος καθαρίζει την ψυχή του από τα πάθη και τις αδυναμίες του και έχει σωστή επικοινωνία με τον Θεό και γνώση του κόσμου, αγκαλιάζει ολόκληρη την κτίση με αγάπη.

Σύμφωνα με ένα σύγχρονο άγιο της Εκκλησίας μας, τον Άγιο Σιλουανό τον Αθωνίτη, η καρδιά που έμαθε να αγαπά λυπάται όλη την κτίση. Αν μελετήσουμε πατερικά βιβλία αλλά και συναξάρια Αγίων και κυρίως ασκητών, θα δούμε πόσο αρμονικά συμβίωναν οι Άγιοι με ολόκληρη την κτίση. Ήταν τόσο φιλικοί με τα ζώα, ώστε χάιδευαν τα άγρια λιοντάρια, όπως ο Άγιος Μάμας του οποίου τη μνήμη εορτάζουμε σήμερα, και δεν σκότωναν ούτε ένα έντομο, δίσταζαν ακόμη και να κόψουν ένα χλωρό κλαδί από τα δέντρα. Έβλεπαν την κτίση ως έργο του Θεού και αφορμή Δοξολογίας προς τον Θεό, ο οποίος από ξεχείλισμα αγάπης έπλασε τόσο ωραία τον κόσμο, το πραγματικό αυτό στολίδι, για να χαίρεται ο άνθρωπος.

Ας αποκτήσουμε λοιπόν όλοι μας περιβαλλοντική συνείδηση, όπως η Ορθόδοξη Εκκλησία μας την αντιλαμβάνεται και σίγουρα το πρόβλημα, αν δεν λυθεί τελείως, τουλάχιστον θα μειωθεί σε μεγάλο βαθμό προλαμβάνοντας χειρότερες εξελίξεις, που δεν είναι άλλες από την ολοκληρωτική καταστροφή του περιβάλλοντος με τρομακτικές και ολέθριες συνέπειες για τον ίδιο τον άνθρωπο.

Οι τελευταίες καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα και στον τόπο μας, αλλά και τα άλλα παγκόσμια ακραία καιρικά φαινόμενα ας μην μας αφήσουν απαθείς και αδιάφορους, ούτε βέβαια να μας οδηγήσουν σε μοιρολατρική απαισιοδοξία.

Εύχομαι η σημερινή μέρα να αποτελέσει αφορμή για σοβαρότερο προβληματισμό και καλή ανησυχία για το μέγιστο αυτό πρόβλημα και όλοι μαζί να εργασθούμε για τη διαφύλαξη του επίγειου αυτού παραδείσου, που ο Θεός από αγάπη μας χάρισε.

(Ομιλία για την Πανορθόδοξο Ημέρα Περιβάλλοντος που διοργάνωσε το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στο Ακρωτήρι, στις 2 Σεπτεμβρίου 2007 στην παρουσία του Εντίμου Υπουργού Περιβάλλοντος).

Πηγή: Διμηνιαία έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, «Παράκληση», έτος Ζ, τ.39^ο, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2007.